

[Finansministeren.]

der var Ordfører for det radikale Parti, mente ikke, Lovforslaget vilde komme til at gavne Driftslaaneforeningerne for de mindre Landbrugere, fordi det kun drejede sig om en Afdragsfrihed for Foreningerne og ikke for de enkelte Laanere i Foreningen. Det forekommer mig dog, at Foreningerne, naar de faar Frihed for at ædruge overfor Staten i fire Terminer, maa kunne indføre saadanne Foranstaltninger og saadanne Ændringer i de Kontrakter, der bestaar mellem Foreningerne og de enkelte Laanere, at den kan overføres til Laanerne; men der maa naturligvis træffes Foranstaltninger dertil, Lettelsen gaar ikke af sig selv ud til Laanerne, men kun gennem de Foranstaltninger, Foreningerne træffer.

Det ærede Medlem mente, at man hellere maatte gaa til en Rentenedsættelse i dette Tilfælde for disse Driftslaaneforeninger for mindre Landbrugere, og mente, at Renten burde nedsættes til 4 pCt. Jeg maa sige, at jeg anser dette for at ligge udenfor dette Lovforslags Ramme, idet vi saa er inde paa et Omraade, hvor vi maa sige: her yder Staten et Rentetilskud.

Der er naturligvis ikke noget i Vejen for, at Spørgsmaalet kan behandles, men jeg kan i hvert Fald ikke hævde, at det er den Rente, Staten i Øjeblikket har sine Penge til. Lissa Fald skulde jeg ogsaa have sat de 4½ pCt. ned til 4 pCt., men det har jeg ikke kunnet gøre. Forhandlingen vil altsaa dreje sig om, hvorvidt der skal gives et Rentetilskud, et Statstilskud ved Rentenedsættelse for disse Foreningers Vedkommende. Men det er muligt, at man ved at drøfte Spørgsmaalet om at føre den Lettelse, som kan fremkomme ved Afdragsfrihed, ud til de enkelte Laanere kan undgaa at gaa den Vej, som det ærede Medlem mente var nødvendig, at sætte Renten ned til 4 pCt. Det er i hvert Fald en Rente, Staten ikke for Tiden kan laane Penge til.

Med Hensyn til den almindelige Betydning af Lovforslaget takker jeg de ærede Ordførere, fordi de har lagt Vægt paa denne, det vil sige, at Lovforslaget skulde virke som et godt Eksempel for andre udlaanende Pengeinstitutter her i Landet. Jeg vil gentage de Udtalelser, jeg fremsatte ved Forelæggelsen, at jeg haabede, at ærede Rigsdagsmænd, der har Indfyldelse paa saadanne Pengeinstitutter, vil anvende deres Indfyldelse saaledes, at Virkningen bliver saa stor som muligt.

Jeg saa forleden i et konservativt Blad her i København, at man ikke mente, der vilde komme stort ud af det, fordi Banker

og Sparekasser ikke kunde nedsætte deres Rente, de skulde nemlig først og fremmest holde paa deres Solvens, og saa kunde de ikke samtidig tænke paa at nedsætte Renten. Det forekommer mig, at disse to Ting ikke har noget med hinanden at gøre. En Sparekasses Solvens afhænger sikkert ikke af, hvilken Rente den tager. Den er sikkert afhængig af, om Udlaansvirksomheden har været af en fornøftig og klog Art, og naar Rentemarkedet ændres, maa der kunne foretages en Rentenedsættelse, uden at det har nogen som helst Forbindelse med Spørgsmaalet Solvens eller ikke.

Jeg beklager saadanne Udtalelser, for saa vidt de kan give uvillige Folk, der leder Banker og Sparekasser, som har med den Slags Laan at gøre, et vist Paaskud til ikke at tage det Eksempel til Følge, der her gives. Jeg udtaler alligevel Haabet om, at der skal komme et Resultat ud af det efterhaanden, ogsaa for anden Udlaansvirksomhed end den, der direkte behandles i Lovforslaget.

Jeg kan give endnu en Oplysning om en Rentenedsættelse paa et andet Omraade, som vel ikke direkte vedrører Statens Forhold, men hvor Staten dog har med Tingene at gøre. Det er for Eksportkreditens Vedkommende. Der blev spurgt mig forleden underhaanden, hvorledes dette Forhold laa, og jeg vil gerne gøre en Bemærkning om det her.

I 1929, da den nuværende Handelsminister fik med disse Forhold at gøre, foregik den almindelige Diskontering af de Laanebeviser, der her er Tale om, til en Rente af 6 à 6½ pCt. Senere er man, dels ved de laangivende Institutioners egen Foranstaltning og dels ogsaa ved Handelsministerens Medvirken — han har interesseret sig stærkt for en Rentenedsættelse paa dette Omraade —, naaet til, at Eksportkreditens gennemsnitlig gives til en Rente af ca. 4½ pCt. Man er altsaa ogsaa paa dette Omraade naaet betydeligt ned, og man vil forstaa, at det i alt Fald er noget, der betyder noget for Erhvervslivet, da Eksportkreditens Omfang sikkert for Tiden er omkring ved 40 Millioner. Disse Penge faas altsaa nu til betydelig billigere Rente end for ca. et Aar siden. Det viser altsaa, at der paa dette Omraade, hvor der er en offentlig Interesse, og hvor der er en Slags offentlig Finansiering, er foretaget de nødvendige Foranstaltninger, saa at Renten kan gaa ned til det, der maa anses for rimeligt i Øjeblikket.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Fisker har Ordet for en kort Bemærkning.